

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan DGV

Deadline: 06-03-2018

Fout! Onbekende naam voor
documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Ontworpen door
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

T Fout! Onbekende
naam voor
documenteigenschap.
M Fout! Onbekende
naam voor
documenteigenschap.
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Datum document
5 maart 2018
Fout!
Onbekende naam voor
documenteigenschap.

Kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.

Bijlage(n)

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft Uitfaseren rookruimtes in de horeca
Vergaderdatum en tijd 14 juni van 11.00- 11.45 uur
Vergaderplaats Kamer DGV

Paraaf directeur

1 Aanleiding en doel overleg

U spreekt donderdag 14 juni a.s. met Koninklijke Horeca Nederland (KHN) over uw bericht in de media over het uitfaseren van rookruimtes in de horeca over twee jaar.

2 Deelnemers overleg

- Robèr Willemsen; voorzitter KHN
- Rob Bongenaar; directeur KHN
- 10.2.e.; Hoofd Belangenbehartiging KHN.

U wordt ambtelijk ondersteund door 10.2.e. en 10.2.e. (VGP).

3 Te bespreken punten

- a. uitfaseren rookruimtes
- b. Rookvrije terrassen

Punt a. is voorgesteld door KHN.

Punt b. staat niet op de agenda maar wordt voorgesteld door VGP.

4 Advies en toelichting

A. Uitfaseren rookruimtes

Over het afschaffen van rookruimtes loopt een gerechtelijke procedure. De Staat is in cassatie gegaan tegen het arrest van het Hof waarin het Hof in

het voordeel van Clean Air Nederland besliste dat rookruimtes in de horeca in strijd zijn met artikel 8, tweede lid, van het WHO Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging en daarom per direct moeten worden gesloten.

Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Kenmerk
Fout! Onbekende naam voor documenteigenschap.

Commentaar KHN

KHN was aanvankelijk verheugd te horen dat de Staat in cassatie zou gaan. Nu in de media heeft gestaan dat rookruimtes over twee jaar worden afgeschaft staat KHN hier niet afkeurend tegenover maar stelt een termijn van vijf jaar voor in verband met gedane investeringen. Zij menen daarnaast een claim van twee miljoen te kunnen neerleggen bij VWS.

U kunt aangeven dat de zaak onder de rechter is en dat de uitspraak in cassatie wordt afgewacht. Ook de rechter in cassatie kan om dezelfde reden als het Hof zo maar weer besluiten dat rookruimtes in de horeca per direct dienen te worden gesloten. De Staat meent dat het niet aan de rechter is om te bepalen op welk moment rookruimtes moeten worden afgeschaft, maar dat daarin nog (beleids)vrijheid toekomt, vandaar dat u in de media twee jaar respijt heeft voorgesteld. Daarnaast werkt u aan een pakket van wetten, regels en samenwerkingsafspraken - in het kader van het Nationaal Preventieakkoord - dat er aan moet bijdragen dat volwassenen van roken afgeholpen worden en kinderen er nooit aan beginnen. Het afschaffen van alle rookruimten maakt uiteraard ook deel uit van de discussies over dat pakket.

Verder kunt u aangeven dat het inrichten van een rookruimte niet veel had hoeven te kosten. De enige wettelijke eisen zijn: afsluitbare ruimte, aanduiden met een bordje en er mag niet bediend worden. Er worden geen afmetingen aan de rookruimte gesteld, ook geen ventilatie-eisen.

Verdere achtergrond informatie

De woordvoeringslijn n.a.v. de uitspraak van het Hof inzake de rookruimtes treft u in de bijlage aan.

B. Rookvrije terrassen

Het is goed mogelijk dat KHN dit onderwerp ook te berde brengt. In een uitzending van NPO Radio 1 op 31 mei jl. heeft u aangegeven dat een rookverbod op terrassen onontkoombaar zal zijn.

In de media heeft KHN het voorstel 'betutteling ten top' genoemd en aangegeven dat ze pleiten voor een gastvrije horeca, waar ruimte blijft voor rokers.

U kunt aangeven dat VWS met maatschappelijke organisaties aan de voorbereiding van een Nationaal preventieakkoord werkt. U bent enthousiast over het rookvrij maken van terrassen, maar dit wordt met alle maatschappelijke organisatie besproken en dit kan al dan niet onderdeel van een akkoord worden.

Verdere achtergrondinformatie

Al in 2015 gingen steeds meer horecazaken over op gedeeltelijk rookvrije terrassen. Ze kwamen daarmee tegemoet aan de wensen van veel klanten. De bewustwording groeit snel in Nederland, al lopen we nog achter op landen als Australië en de Verenigde Staten. Daar zijn rookvrije terrassen heel gebruikelijk.

10.2.e.
jurist

**Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

**Kenmerk
Fout! Onbekende naam
voor documenteigenschap.**

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 9 mei 2018 13:50
Aan: 10.2.e.
Onderwerp: FW: afspraak over rookruimten

Ha collega's,

Willen jullie een overleg met stas en KHN in laten plannen?

Volgens mij is het goed om 11.1

Willen jullie die ook (laten) plannen?

Alvast bedankt!

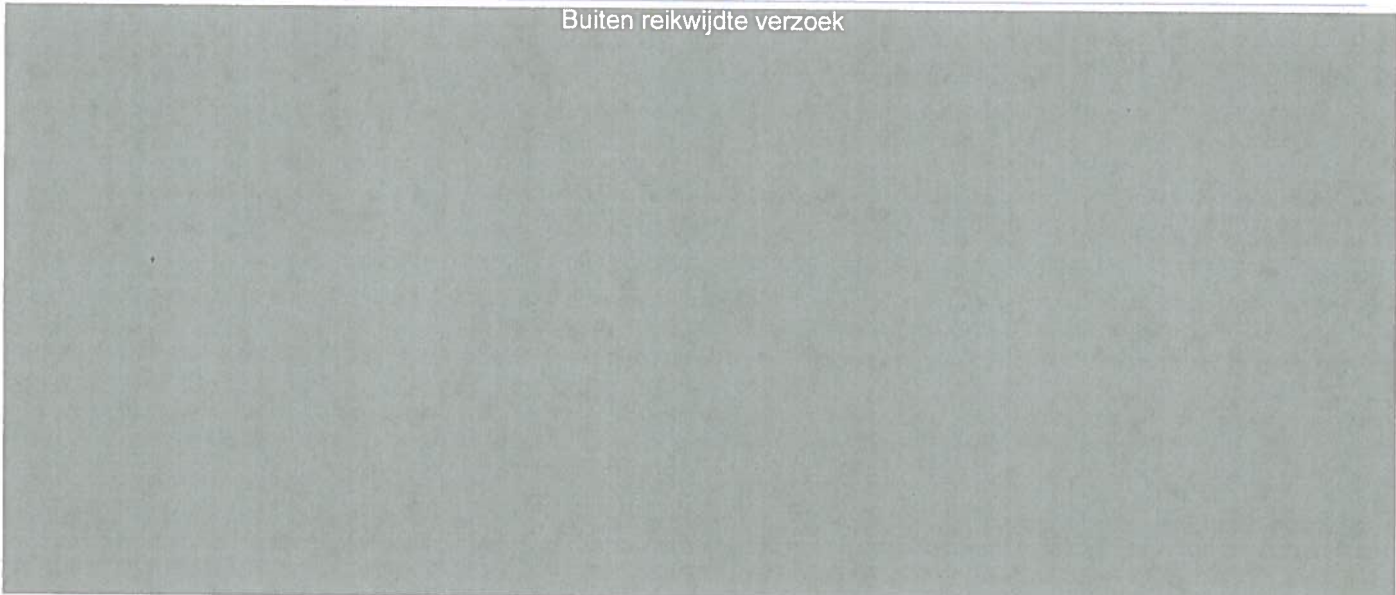
Groetjes,

10.2.e.

Verzonden met BlackBerry Work

www.blackberry.com

Buiten reikwijdte verzoek

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: vrijdag 18 mei 2018 12:01
Aan: 10.2.e.
Onderwerp: Rookruimte

Ha collega's,

Vanochtend kreeg ik (nav roep om schadeclaim) weer de vraag of er niet al eerder is gecommuniceerd dat rookruimtes maar tijdelijk zouden worden toegestaan. Ik heb de wijzigingen vd afgelopen 15 jaar gegoogled, maar kan daar niets over vinden. In 2014/2015 hebben we bij de invoering vd rookvrije horeca ook voor de kleine cafés zelf nog aangegeven dat roken in rookruimtes is toegestaan.

Ik heb eea hieronder op rij gezet, mocht daarin iets onjuist zijn dan hoor ik het graag. Overigens heeft KHN zelf op hun website wel staan dat roken in rookruimtes VOORLOPIG nog is toegestaan :)

Als jullie nog andere info hierover hebben dan hoor ik het graag!

Groetjes,

10.2.e.

2004: Werknemers krijgen het recht op een rookvrije werkplek. Voor de horeca geldt voorlopig een uitzondering, omdat zij het door het verbod zwaar financieel worden getroffen. VVD-minister Hans Hoogervorst (Volksgezondheid) geeft de horeca tot 2009 de tijd om op eigen kracht het roken terug te dringen.

2007: De Tweede Kamer stemt in met CDA-minister Ab Klink (Volksgezondheid) die per 1 juli 2008 wil dat roken in de horeca wordt verboden.

2008: Het rookverbod voor horeca gaat in. Kroegen, restaurants, poppodia, theaters en sportkantines worden allemaal rookvrij. Kleine cafés zijn het niet mee eens met het verbod en zetten de asbakken weer op tafel.

2009: De eerste rechtszaken tegen de cafés De Kachel en Victoria beginnen. Ondanks waarschuwingen van de Voedsel- en Warenautoriteit blijven zij het rookverbod aan hun laars lappen. De Kachel moet eerst 1200 euro boete betalen, maar wordt later in het jaar, net als Victoria, vrijgesproken. Roken in kleine cafés zonder personeel is dan toegestaan.

2010: De Hoge Raad en het gerechtshof in Arnhem bepalen dat het rookverbod geldt voor alle horecagelegenheden, ook die zonder personeel. Het kabinet-Rutte I bepaalt echter een paar maanden later dat kleine cafés van maximaal 70 m2 zelf mogen kiezen om zij het rookverbod handhaven.

2011: Clean Air Nederland (CAN) begint een bodemprocedure tegen de Nederlandse Staat, omdat zij vinden dat het rookverbod weer moet gelden voor de hele horeca.

2012: CAN verliest de procedure: roken in kleine cafés zonder personeel blijft toegestaan. Na de verkiezingen voor de Tweede Kamer blijkt er toch weer een meerderheid te zijn voor een strengere aanpak van het roken.

2013: Op voorstel van de ChristenUnie komt het rookverbod er toch weer wel. PvdA-staatssecretaris Van Rijn (Volksgezondheid) onderzoekt of zowel kleine als grote cafés de sigaret weer moeten uitbannen.

2013: staatssecretaris van Rijn kondigt wetsvoorstel aan om weer in de hele horeca rookverbod te laten gelden, ook in de kleine cafés.

2014: Door de uitspraak van de Hoge Raad in Den Haag op 10 oktober 2014 geldt (per direct) het rookverbod ook voor de kleine cafés zonder personeel.

Op de website van KHN (let vooral op het woordje voorlopig):

Roken in rookruimten en op het terras blijft toegestaan

De privéruimten, rookruimten en de open lucht (dus ook terrassen) blijven voorlopig wel uitgezonderd van het rookverbod. Die uitzonderingen worden nog steeds geregeld in een apart besluit.

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 23 mei 2018 18:12
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.
Onderwerp: RE: afspraak met Koninklijke Horeca NL

Prima hoor,

We horen het graag. Alvast dank en groet,

10.2.

Secretariaat VGP 10.2.e.

Ministerie van VWS
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

t. 10.2.e.

e. 10.2.e.

e. 10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 23 mei 2018 18:11
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.
Onderwerp: RE: afspraak met Koninklijke Horeca NL

Hoi 10.2.,

Ik heb het verzoek ontvangen, maar ben er nog niet aan toegekomen.
Ik pak het zsm op.

Groet,

10.2.

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 23 mei 2018 18:09
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.
Onderwerp: FW: afspraak met Koninklijke Horeca NL

Beste 10.2.,

Op verzoek van 10.2.e. hoop ik een afspraak te kunnen plannen over rookruimtes met KHN en de staatssecretaris.
Schikt dat? Ik hoor het graag en alvast dank.

Met vriendelijke groet,

10.2.e.
Secretariaat VGP 10.2.e.

Ministerie van VWS
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

t. 10.2.e.
e. 10.2.e.
e. 10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 23 mei 2018 15:42
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.
Onderwerp: FW: afspraak met Koninklijke Horeca NL

Ha collega's,
Willen jullie een afspraak met de stas en KHN in laten plannen via het secretariaat vd stas?
Gaat over rookruimtes.
Alvast bedankt!
Gr. 10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 23 mei 2018 15:00
Aan: 10.2.e.
Onderwerp: afspraak met Koninklijke Horeca NL

Is er inmiddels zicht op een datum? Ambtelijk of met stas... Al is het maar bij benadering. Is een persvraag....
Dank!
10.2.e

Van: 10.2.e.
Verzonden: vrijdag 18 mei 2018 11:33
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.
Onderwerp: RE: GRAAG JULLIE REACTIE VOOR DE STAS - afspraak met Koninklijke Horeca NL

Ha 10.2.e.,
We hebben een aantal gesprekken over de rookruimtes toegezegd, we waren nog in afwachting vd reactie op ons cassatieverzoek, maar ze kunnen wellicht nu wel alvast worden ingepland:

gesprek met stas:
KHN (moet dus nog worden gepland)

eerst ambtelijk, daarna eventueel ook met stas:
Evenementensector;
CAN;
VNG;

Gr. 10.2.e.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [redacted] 10.2.e.
Datum: vrijdag 18 mei 2018 11:04 AM
Aan: [redacted] 10.2.e.
Kopie: [redacted] 10.2.e.

Onderwerp: GRAAG JULLIE REACTIE VOOR DE STAS - afspraak met Koninklijke Horeca NL

Hallo Tabaksteam,

Zie de vraag hieronder van de STAS. Is er door jullie al iets in gang gezet voor een afspraak met KHN over het uitfaseren van rookruimtes? Wat is de status hiervan?

Graag z.s.m. jullie reactie aan allen.

Alvast bedankt.

Groetjes,

[redacted] 10.2.e.

Van: [redacted] 10.2.e.
Verzonden: vrijdag 18 mei 2018 10:42
Aan: [redacted] 10.2.e.
CC: [redacted] 10.2.e.
Onderwerp: afspraak met Koninklijke Horeca NL

Beste [redacted] 10.2.e. ,

Weet jij of er al contact is met Koninklijke Horeca Nederland om een afspraak te plannen over het uitfaseren rookruimtes?

Daar is hier op zijn kamer over gesproken, maar het is niet helder of een dergelijk verzoek ook al de organisatie in is of nog niet.

Zou je willen nagaan of er iets loopt?

Met vriendelijke groet,

[redacted] 10.2.e.
[redacted]

Secretariaat Staatssecretaris Blokhuis

Ministerie van VWS, Directie Bestuurlijk en Politieke Zaken, [redacted] 10.2.e.
[redacted] 10.2.e. | [redacted] 10.2.e. | @minvws.nl

10.2.e.

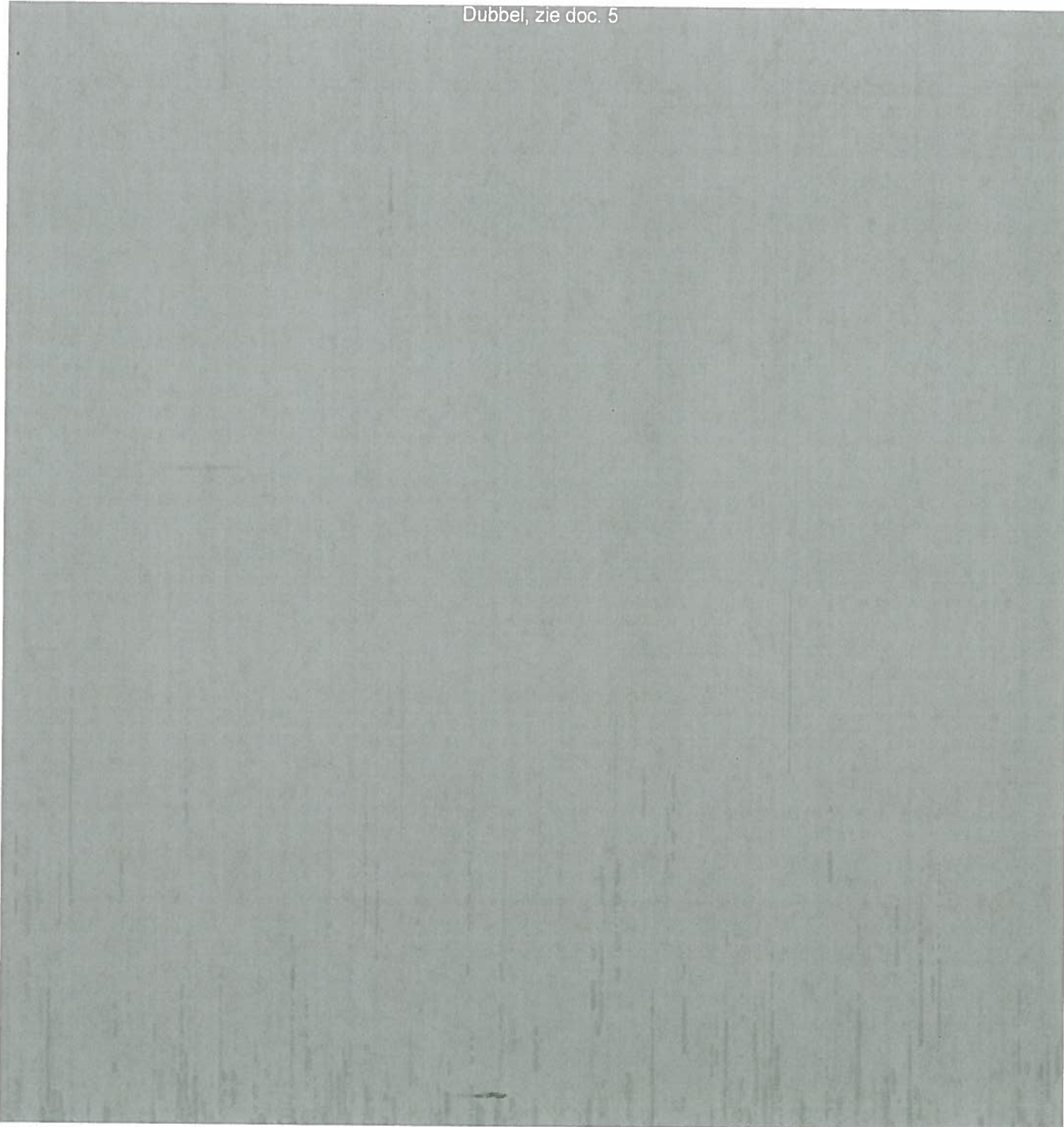
Van: 10.2.e.
Verzonden: donderdag 24 mei 2018 17:05
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.
Onderwerp: RE: afspraak met Koninklijke Horeca NL
Bijlagen: RE: afspraak met Koninklijke Horeca NL

Beste 10.2.e.,

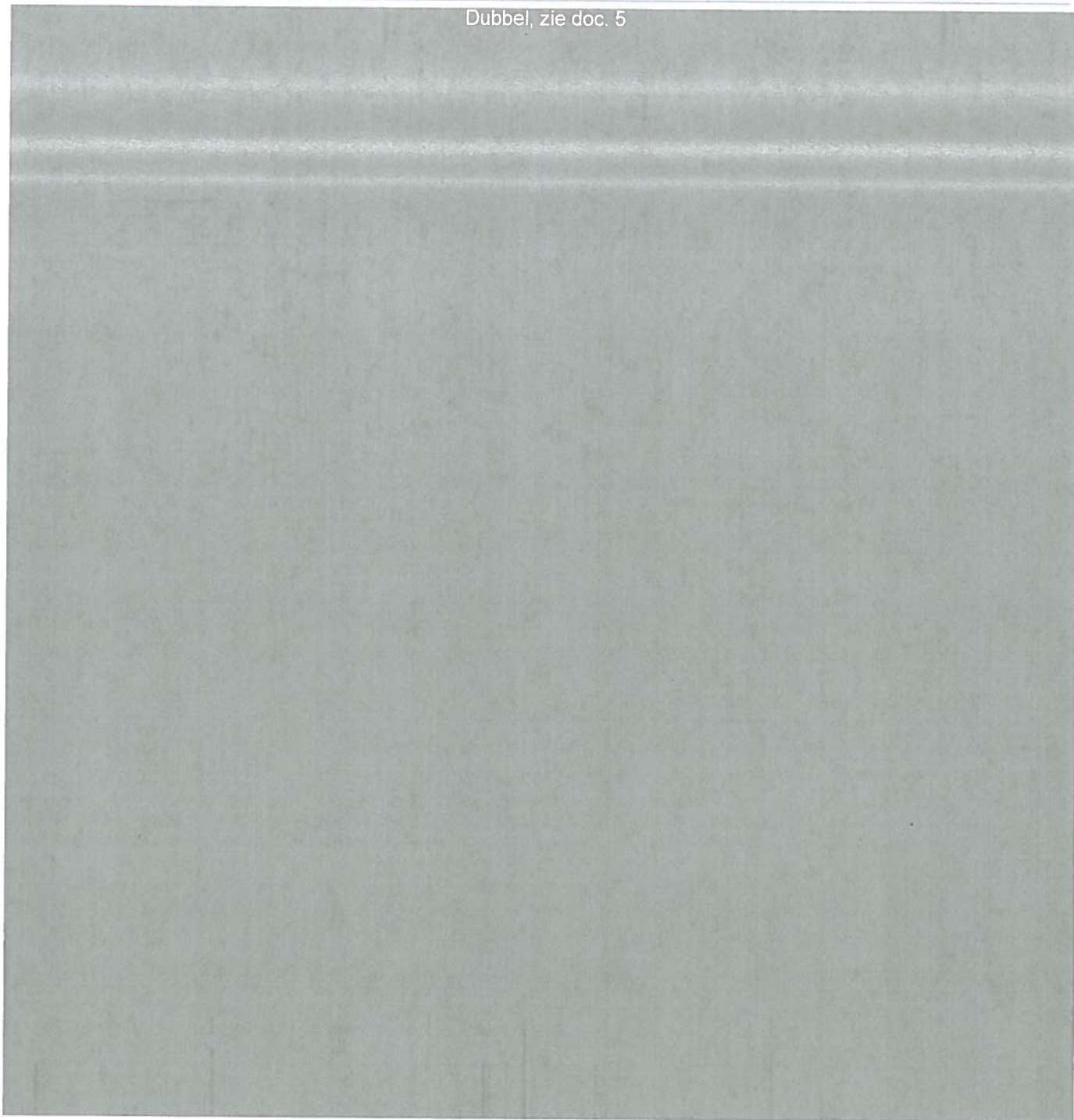
Ashna moet nog een afspraak maken, mailde ze gister, zie bijlage.

Groet
10.2.e.

Dubbel, zie doc. 5

Dubbel, zie doc. 5

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: dinsdag 29 mei 2018 13:50
Aan: 10.2.e.
Onderwerp: RE: Overleg VWS inzake rookruimtes

Ja is goed!

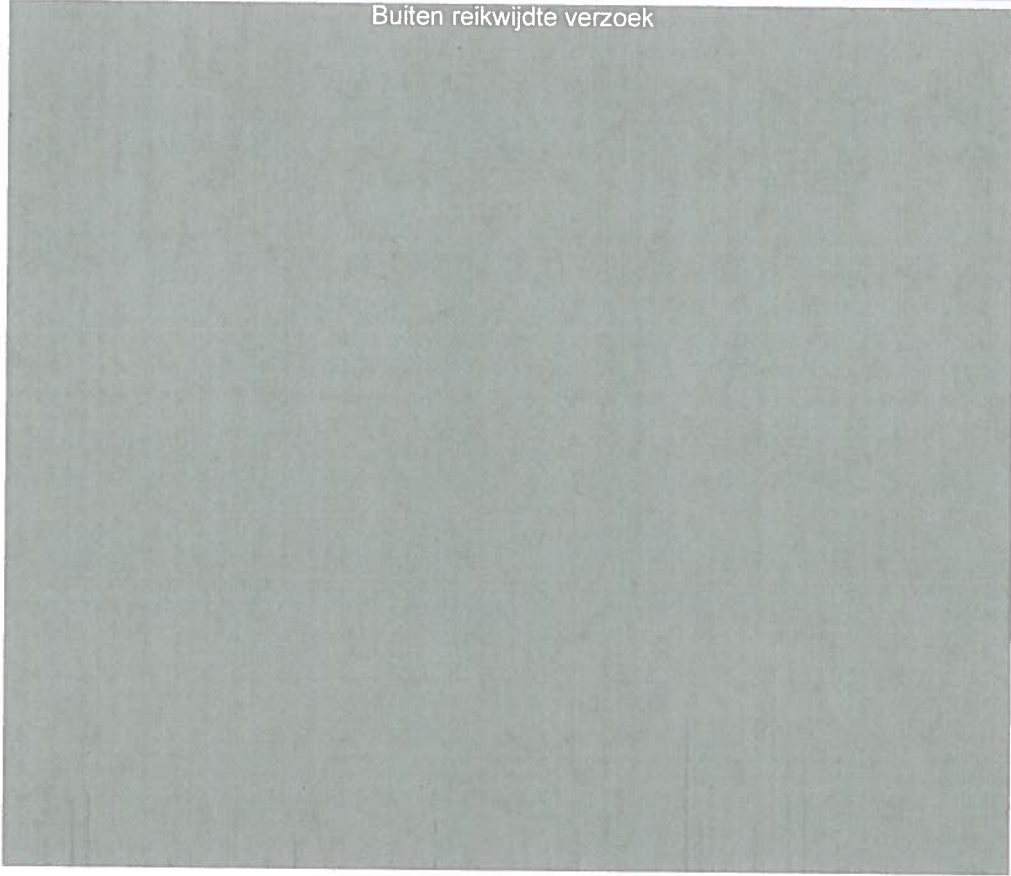

Van: 10.2.e.
Verzonden: dinsdag 29 mei 2018 13:50
Aan: 10.2.e.
Onderwerp: FW: Overleg VWS inzake rookruimtes

Ha 10.2.e. en 10.2.,
Doen jullie de voorbereiding?
Groetjes,
10.2.e.

Buiten reikwijdte verzoek

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

VNO NCW

T.a.v. 10.2.e.

Postbus 93002

2509 AA DEN HAAG

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Bezoekadres

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 10.2
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

10.2.e.
jurist
T (070)-10.2.e.
M (31)-10.2.e.
10.2.e.@minvws.nl

Kenmerk

10.2.e.

Uw brief

12-06-2018

Datum **05 JULI 2018**
Betreft Overgangstermijn rookruimtes

Geachte 10.2.e., geachte 10.2.e.,

Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.

Naar aanleiding van uw brief van 12 juni jl. over een overgangstermijn voor het afschaffen van rookruimtes, bericht ik u als volgt.

Ik ben verheugd dat VNO NCW mijn voornemen om tot een rookvrije generatie te komen onderschrijft en wil meewerken aan het opheffen van rookruimtes. Zoals u zelf schrijft, komt dit voornemen ook de gezondheid en het welzijn van werknemers ten goede.

Over het opheffen van rookruimtes loopt, zoals u weet, een gerechtelijke procedure. De Staat is in cassatie gegaan tegen het arrest van het Hof, waarin het Hof heeft beslist dat rookruimtes in strijd zijn met het WHO Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging en daarom per direct moeten worden gesloten. De Staat meent, anders dan het Hof, dat het niet aan de rechter is om te bepalen op welk moment rookruimtes moeten worden afgeschaft. Met het instellen van cassatie wordt de werking van deze uitspraak opgeschort totdat op het beroep in cassatie is beslist.

Dat biedt de mogelijkheid om eigen beleid te ontwikkelen met betrekking tot het opheffen van rookruimtes. Ik wil dit dan ook met een zorgvuldige overgangstermijn doen en ben hierover in gesprek met onder andere Koninklijke Horeca Nederland. Ook ben ik voornemens met andere betrokken partijen te spreken, zoals de VNG en de brancheorganisatie voor de evenementenbranche. De door u aangegeven complexe problemen, zoals veiligheids- en overlast kwesties, zullen deel uitmaken van deze gesprekken.

Daarnaast werk ik aan een pakket maatregelen in het kader van het Nationaal Preventieakkoord dat er aan moet bijdragen dat volwassenen van het roken afgeholpen worden en kinderen er nooit aan beginnen. Het afschaffen van alle rookruimtes maakt ook onderdeel uit van de discussies over dat pakket. Op deze wijze wordt gewerkt aan het vergroten van het maatschappelijk draagvlak.

Ik reken op uw steun bij het uitfaseren van rookruimtes om hiermee weer een stap dichterbij een rookvrije generatie te komen.

Kenmerk

10.2.e

Met het oog op ons transparantiebeleid wordt dit document openbaar gemaakt op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/roken/inhoud/transparant-over-contact-tabaksindustrie>.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

10.2.e.

Paul Blokhuis

10.2.e.

Van: _dienstpostbus VGP-secretariaat
Verzonden: dinsdag 10 juli 2018 11:22
Aan: 10.2.e.
CC: _dienstpostbus VGP-secretariaat; 10.2.e.
Onderwerp: FW: brief rookruimtes horeca

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Ha 10.2. ,

Wat betreft deze afspraak wordt gekozen voor 4 september om 10.30 uur. Is dat oke? Ben benieuwd naar de bevestiging en groet,

10.2.

Van: 10.2.e.
Verzonden: dinsdag 10 juli 2018 11:15
Aan: 10.2.e. ; _dienstpostbus VGP-secretariaat
Onderwerp: FW: brief rookruimtes horeca

Ha collega's,
4/9 staat genoteerd in de agenda's van KHN en VNO-NCW.
Willen jullie dat ook nog even doorgeven aan secr vd stas?
Alvast bedankt!
Gr. 10.2.e.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

10.2.e.

Van: _dienstpostbus VGP-secretariaat
Verzonden: dinsdag 10 juli 2018 11:25
Aan: 10.2.e.; _dienstpostbus VGP-secretariaat
Onderwerp: RE: brief rookruimtes horeca

Ha 10.2.e. ,

Thanks en zullen 10.2.e. en 10. ook deelnemen aan het gesprek en weet je ook wie precies de gasten zijn zodat ik ze kan aanmelden?

En wie bereidt de bijeenkomst voor? Ben benieuwd hoor en groet,

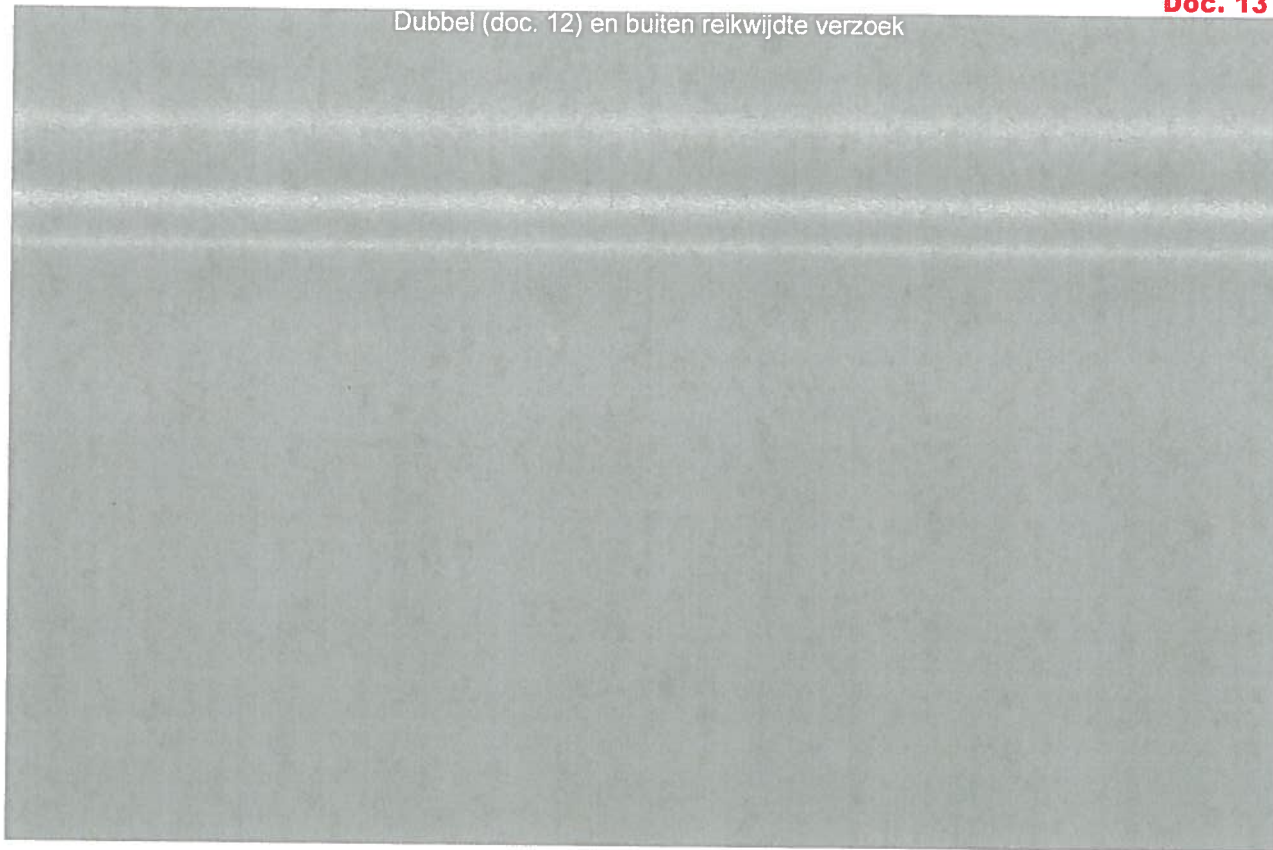
10.2.

Dubbel, zie doc. 12

Dubbel (doc 12) en buiten reikwijdte verzoek

Dubbel (doc. 12) en buiten reikwijdte verzoek

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: dinsdag 10 juli 2018 11:50
Aan: 10.2.e.
CC: _dienstpostbus VGP-secretariaat; 10.2.e.
Onderwerp: RE: vervolgspraak rookruimten
Bijlagen: FW: brief rookruimtes horeca

Beste allen,

Afspraak staat in de agenda op:

4 september, 10.30-11.00 uur

@secr. VGP, willen jullie de bezoekers aanmelden? Ik krijg graag de namen door.

Wie doet voorbereiding en wie sluiten aan vanuit beleid?

Groet,

10.2.

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

10.2.e.

T 070 10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 4 juli 2018 15:57
Aan: 10.2.e.
CC: _dienstpostbus VGP-secretariaat; 10.2.e.
Onderwerp: RE: vervolgspraak rookruimten

Hoi 10.2.e.,

In de agenda van de stas gereserveerd:

- 4 september 10.30-11.00 uur
- 5 september 10.30-11.00 uur of 11.00-11.30 uur

Willen jullie de externen benaderen om na te gaan wat het beste schikt?

Groet,

10.2.

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

T 070 10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: woensdag 4 juli 2018 15:00
Aan: 10.2.e.

CC: _dienstpostbus VGP-secretariaat; 10.2.e.
Onderwerp: RE: vervolgspraak rookruimten

Ha 10.2.e.,

Bedankt, zou je de afspraak dan iig voor 7 september kunnen inplannen? Dan is de deadline voor het preventieakkoord.

Ik laat nog even weten wie er van ons bij zijn.

Groetjes,

10.2.e.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 10.2.e. <10.2.e.@minvws.nl>

Datum: woensdag 04 jul. 2018 12:36 PM

Aan: 10.2.e. <10.2.e.@minvws.nl>

Kopie: _dienstpostbus VGP-secretariaat <10.2.e.@minvws.nl>, 10.2.e.
<10.2.e.@minvws.nl>

Onderwerp: RE: vervolgspraak rookruimten

Beste 10.2.e.,

Voor eind augustus gaat helaas niet lukken. De stas is volgende week nog op kantoor, zijn agenda zit dan helemaal vol.

In de laatste week van augustus is hij weer op kantoor, maar heeft hij Begrotingsraad.

Vanaf september heb ik weer ruimte in de agenda.

Wie moeten allemaal vanuit VWS aansluiten?

Groet,

10.2.

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

10.2.e.

T 070 10.2.e.

Van: 10.2.e.

Verzonden: woensdag 4 juli 2018 12:34

Aan: 10.2.e.

CC: _dienstpostbus VGP-secretariaat; 10.2.e.

Onderwerp: FW: vervolgspraak rookruimten

Urgentie: Hoog

Ha 10.2.,

Zou je een afspraak met de stas willen inplannen met KHN en VNO-NCW over afschaffing van de rookruimten? Liefst nog voor eind augustus.

Laat maar even weten als je nog aanvullende info nodig hebt.

Alvast bedankt!

Gr. 10.2.e.

Buiten reikwijdte verzoek

Buiten reikwijdte verzoek

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: dinsdag 28 augustus 2018 18:09
Aan: 10.2.e.
CC: 10.2.e.
Onderwerp: Marjolein CC email: Intern of uitgaand stuk betreffende 'Gesprek KHN - rookruimten in horeca (zaaknummer: 10.2.e.)'
Bijlagen: Nota voorbereiding overleg 2018-08-21 15_42_18.docx

Hi 10.2.e. ,

Bij deze de nota, schiet er vooral op ☺

Ik heb het geprobeerd zo expliciet mogelijk op te schrijven.

Ik stuur het even per mail, want Marjolein ligt er vanaf 7 uur uit (mocht je er vanavond nog naar willen kijken).

Groet, 10.2.e.

Beste Collega,

Bijgaand treft u ter informatie documenten / linkje naar de zaak aan, betreffende 'Gesprek KHN - rookruimten in horeca (zaaknummer: 10.2.e.)'

Indien de linkjes in dit emailbericht niet functioneren, is het mogelijk dat de stukken zich bevinden onder een vertrouwelijk dossier waarvan u geen dossierwerker bent. Neem in dat geval contact op met de dossiereigenaar.

[Klik hier om naar de zaak te gaan](#)

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

10.2.e.

Van: 10.2.e.
Verzonden: donderdag 30 augustus 2018 12:12
Aan: 10.2.e.
Onderwerp: Marjolein CC email: Intern of uitgaand stuk betreffende 'Gesprek KHN - rookruimten in horeca (zaaknummer: 10.2.e.)'
Bijlagen: Nota voorbereiding overleg 2018-08-21 15_42_18.docx

Dank voor jullie hulp voor het schrijven van de nota voor het gesprek met KHN en VNO NCW. In de bijlage vinden jullie de versie zoals deze bij 10.2. ligt nu.

Ik heb jullie, 10.2.e., 10.2.e., 10.2.e. en 10.2.e., als aanwezigen genoteerd.

Groet, 10.2.e.

Beste Collega,

Bijgaand treft u ter informatie documenten / linkje naar de zaak aan, betreffende 'Gesprek KHN - rookruimten in horeca (zaaknummer: 10.2.e.)'

Indien de linkjes in dit emailbericht niet functioneren, is het mogelijk dat de stukken zich bevinden onder een vertrouwelijk dossier waarvan u geen dossierwerker bent. Neem in dat geval contact op met de dossiereigenaar.

[Klik hier om naar de zaak te gaan](#)

Met vriendelijke groet,

10.2.e.

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Staatssecretaris

Deadline: 04-09-2018

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie

Ontworpen door

10.2.e

Beleidsmedewerker

T (31)-10.2.e

M (31)-6

10.2.e @minvws.nl

Datum document

28 augustus 2018

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft	Uitfaseren rookruimtes met KHN en VNO NCW
Vergaderdatum en tijd	4 september, van 10.30 tot 11.00 uur
Vergaderplaats	Kamer A-5.28

Kenmerk

10.2.e

Bijlage(n)

Paraaf directeur

1 Aanleiding en doel overleg

U heeft aangegeven om naar aanleiding van het overleg op 14 juni jl. met KHN een vervolgoverleg te willen met KHN en VNO NCW over de uitvoering van het uitfaseren rookruimtes. Op dinsdag 4 september spreekt u deze partijen. Het gesprek kan tevens worden benut om de partijen mondeling te informeren over de afspraken die gemaakt zijn aan de thematafel roken. Onderhandelen over deze afspraken en maatregelen is niet aan de orde. Over de inbreng van KHN in deelakkoord overgewicht wordt nog gediscussieerd. Door experts is hun voorgestelde inzet als onvoldoende, wat zou betekenen dat ze zonder aanscherping dit deelakkoord niet kunnen tekenen.

2 Deelnemers overleg

KHN:

- Robèr Willemsen; voorzitter KHN
- Rob Bongenaar; directeur KHN
- 10.2.e ; Hoofd Belangenbehartiging KHN

VNO NCW

- Hans de Boer; voorzitter VNO NCW

Van de directie VGP zullen de volgende aanwezig zijn:

- 10.2.e
- 10.2.e

- 10.2.e.
- 10.2.e.

Kenmerk

10.2.e.

3 Te bespreken punten

- A. Informeren over afspraken thematafel roken
- Rookvrije terrassen
  - Haalbaarheid uitfasering rookruimtes (en rechtszaak afschaffen rookruimtes)
  - Geluidsoverlast op straat
- B. Buiten reikwijdte van verzoek
- C.

4 Advies en toelichting

Ter informatie:

- KHN en VNO NCW hebben eerder aangegeven te willen weten wat er aan de thematafel roken is afgesproken, alvorens zij de akkoorden op alcoholmisbruik en overgewicht willen ondertekenen.
- Daarnaast heeft u op 14 juni jl. met KHN om tafel gezeten om te spreken over haalbaarheid uitfasering rookruimten. Dit overleg van 4 september is daar een vervolg op. Het zal gaan over rookruimten in de horeca, maar ook op werkplekken en in openbare ruimten.
- Deze keer zit ook VNO NCW om tafel. Punt van aandacht: momenteel zitten er twee vertegenwoordigers van de brancheverenigingen van tabaksfabrikanten in het Algemeen bestuur van VNO-NCW: Marcel Crijnen (van de sigaren) en Jan Hein Sträter van de sigaretten en shag. U zit met VNO NCW als vertegenwoordiging van de werkgevers aan tafel, niet als vertegenwoordiging van de tabaksindustrie.
- KHN en VNO NCW zitten niet aan de thematafel roken van het Preventieakkoord vanwege artikel 5.3 van het FCTC verdrag.
- U informeert tijdens het gesprek de partijen over de afspraken op het thema roken, zodat zij kunnen aangeven of zij de akkoorden voor alcoholmisbruik en overgewicht kunnen ondertekenen, wetende van de afspraken op het gebied van roken.
- Onderhandelen over de gemaakte akkoord-afspraken op het thema roken is niet aan de orde.

Introductie overleg

U kunt starten met een toelichting van het doel van het gesprek:

- U kunt aangeven dat u het gesprek wilt gebruiken om KHN en VNO NCW te informeren over de afspraken die gemaakt zijn aan de thematafel roken en het daarnaast wil hebben over de haalbaarheid en uitvoerbaarheid van uitfasering van rookruimten. Daarnaast kunt u aangeven dat u ook de andere preventieakkoordtafels de revue wil laten passeren.
- U spreekt daarbij graag over de mogelijkheden om KHN als partner met een concrete bijdrage bij het deelakkoord overgewicht betrokken te houden (we eten steeds meer buitenshuis).

- U kunt expliciet benoemen dat u met de VNO NCW als vertegenwoordiging van de werkgevers aan tafel zit en dat u ervan uitgaat dat het gesprek vertrouwelijk is.

Kenmerk

10.2.e

Buiten reikwijdte verzoek

- U kunt nogmaals toelichten dat de KHN en VNO NCW niet aan de thematafel roken zit vanwege artikel 5.3 van het FCTC verdrag.
- Het gesprek is uitsluitend bedoeld om de uitvoering van de maatregel om rookruimten in horeca en op de werkplek af te schaffen te bespreken en deze partijen te informeren over de overige voor hen relevante afspraken.
- Onderhandelen over de gemaakte akkoord-afspraken op het thema roken is niet aan de orde.

A. Informeren afspraken aan thematafel roken

U kunt de partijen informeren over de volgende afspraken op het gebied van roken:

- Het kabinet ondersteunt de doelstelling om te komen tot een rookvrije generatie, zoals ook staat in het Regeerakkoord.
- De volgende ambitie is geformuleerd: In 2040 rookt minder dan 5% van de inwoners van Nederland van 18 jaar en ouder en 0% van de jongeren en zwangeren.
- Er zijn doelstellingen geformuleerd over het rookvrij maken van **kindomgevingen**. Denk aan doelstellingen als: kinderboerderijen zijn vanaf 2020 geheel rookvrij, speel- en sportterreinen zijn vanaf 2025 geheel rookvrij. Rijksoverheid zet in op ondersteuning gemeenten en inzet op meerjarige campagne.
- Er zijn doelstellingen geformuleerd over **stoppen met roken zorg**: in 2020 zijn meer rokers geïnformeerd over mogelijkheden om te stoppen met roken en gemotiveerd om te stoppen, is er toegankelijke 'stoppen met roken'-zorg zonder financiële drempels en krijgen alle zwangeren die roken een stopadvies van de verloskundig zorgverlener op basis van motiverende gespreksvoering. Rijksoverheid zet in oa. in op stopcampagnes.
- Er zijn doelstellingen geformuleerd over **rookvrije zorgorganisaties**: In 2020 zijn onder andere alle verslavingszorginstellingen rookvrij, en uiterlijk in 2025 zijn alle GGZ instellingen en UMC's rookvrij.
- Er zijn doelstellingen geformuleerd over **rookvrije organisaties en bedrijven**: In 2020 zijn ten minste 10 van de top 100 grootste bedrijven in Nederland op weg naar een Rookvrije Generatie en hebben een rookvrij beleid. ABN Amro ontwikkelt een smr pakket voor medewerkers en zal via sponsoringafspraken clubs, bedrijven en events uitdagen om een bijdrage te leveren aan rookvrije generatie. NVAB/bedrijfsartsen nemen roken in elk contact mee, bevorderen ketensamenwerking en verwijsmogelijkheden.
- **Accijnzen**. De accijnzen worden vanaf 2021 verhoogd zodat in 2024 een pakje €10 kost. Een substantiële en schoksgewijze accijnsverhoging is de meest effectieve maatregel om jongeren te beschermen. Deze maatregel treft alle verkooppunten, er is discussie over grenseffecten
- **NB: er zijn nog meer maatregelen die het bedrijfsleven raken; de bovenstaande selectie betreft de voor KHN meest relevante. Het kan dus zijn dat VNO nog naar andere maatregelen vraagt.**

U kunt de partijen informeren over de volgende overheidsmaatregelen die al dan niet gevolgen hebben voor KHN en VNO NCW en hun achterban:

Kenmerk

10/2.e

1. Uitstalverbod (KHN)

Het uitstalverbod wordt versneld (per 2021) ingevoerd voor andere verkooppunten dan supermarkten.

- U kunt bij de KHN aangeven dat dit geen invloed heeft op de uitfasering van de automaten en dus KHN. Het uitstalverbod geldt voor de automaten vanaf 2022 zoals ook eerder gecommuniceerd is. Met het besluit wordt geregeld dat het uitstellen van tabaksproducten niet meer is toegestaan, met uitzondering van speciaalzaken die alleen rookwaren en rookaccessoires verkopen. Het voorstel van het vorige kabinet was om de regels te laten gelden vanaf 2020 voor supermarkten en vanaf 2022 voor andere verkooppunten.
- Daarnaast kunt u aangeven dat er ook een verduidelijking van de regels met betrekking tot rookruimtes wordt doorgevoerd conform de handhavingspraktijk van de NVWA. Dit houdt in dat een rookruimte niet aantrekkelijker mag zijn dan de ruimte waarin niet wordt gerookt.

2. Rookvrije terrassen (KHN)

U kunt aangeven dat u graag zou zien dat er wat gedaan wordt op rookvrije terrassen.

- U kunt de KHN vragen wat zij kunnen doen om te voorkomen dat nog wordt gerookt op terrassen.

3. Rookvrije organisatie (VNO NCW)

Een van de thema's op het thema roken is rookvrije organisaties.

- U kunt VNO NCW als werkgever zijnde vragen wat zij kunnen doen om bij hun leden het aanbieden van stoppen met roken ondersteuning onder de aandacht te brengen, en bedrijven te stimuleren om rookvrij te worden.

4. Uitvoerbaarheid en haalbaarheid afschaffen rookruimten (KHN en VNO NCW)

- U kunt aangeven bij de KHN en VNO NCW aangeven dat u de ambitie heeft om rookruimtes af te schaffen, zowel in horeca als op werkplekken en in openbare gebouwen.
- Rookruimtes passen in een rookvrije generatie. Wel wilt u dit met draagvlak doen, in zorgvuldige stappen. Steeds meer Nederlanders vinden dit een goede ontwikkeling. Het aantal rokers in Nederland daalt al jaren gestaag. U herhaalt dan ook dat u een zorgvuldige overgangstermijn wilt en dat u daarom met KHN en VNO NCW in gesprek bent.
- In cassatie kan worden besloten dat rookruimtes in de horeca per direct dienen te worden gesloten. De achterban kan zich daarom beter voorbereiden op een dergelijk besluit. Dit besluit zou naar verwachting al volgend jaar kunnen worden genomen en dan per direct ingaan.
- Aan de preventietafel is het afschaffen van rookruimtes aan de orde geweest. Door verschillende partijen is voorgesteld om in te zetten op het

afschaffen van alle rookruimtes. Niet alleen in de horeca, maar ook op werkplekken en in openbare gebouwen.

- Verder kunt u wederom aangeven dat het inrichten van een rookruimte niet veel had hoeven te kosten. De enige wettelijke eisen zijn: afsluitbare ruimte, aanduiden met een bordje en er mag niet bediend worden. Er worden geen afmetingen aan de rookruimte gesteld, ook geen ventilatie-eisen.

Kenmerk

10.2 e

Gerechtelijke procedure

Over het afschaffen van rookruimtes loopt een gerechtelijke procedure. De Staat is in cassatie gegaan tegen het arrest van het Hof waarin het Hof in februari van dit jaar in het voordeel van Clean Air Nederland besliste dat rookruimtes in de horeca in strijd zijn met artikel 8, tweede lid, van het WHO- Kaderverdrag en daarom per direct moeten worden gesloten.

De Staat heeft zich in de procedure steeds op het standpunt gesteld dat het niet aan de rechter is om te bepalen op welk moment rookruimtes moeten worden afgeschaft en dat met dit tabaksontmoedigingsbeleid **op termijn** gestreefd wordt naar een rookvrije samenleving. In een rookvrije samenleving is vanzelfsprekend geen ruimte voor rookruimtes.

Cassatie schort de werking van de uitspraak op tot dat op het beroep in cassatie is beslist. Dat biedt de mogelijkheid een eigen beleid te ontwikkelen met betrekking tot rookruimtes.

Commentaar KHN en VNO NCW

KHN

Op 14 juni jl. heeft u een eerste overleg gevoerd met KHN. KHN stelde in dat gesprek aanvankelijk een overgangstermijn van minimaal vijf jaar voor in verband met gedane investeringen. Aan het eind van het overleg opperde KHN een overgangstermijn van vier jaar.

VNO NCW

VNO NCW heeft op 12 juni jl. een brief gestuurd. Zij onderschrijven uw voornemen om tot een rookvrije generatie te komen en rookruimtes af te schaffen. Zij stellen een overgangstermijn van 6 tot 10 jaar voor. U heeft hen schriftelijk geantwoord dat u voor een zorgvuldige overgangstermijn bent en met betrokken partijen zal spreken alvorens u besluit rookruimtes te sluiten.

Geluidsoverlast op straat

Dit kabinet steunt de beweging naar een rookvrije generatie. In dit kader past het om op termijn de rookruimtes af te schaffen. Desondanks kan een neveneffect van het sluiten van de rookruimtes in de horeca zijn dat meer mensen op straat gaan roken. Dit kan voor omwonenden voor overlast zorgen, waaronder geluidsoverlast. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. U heeft VNO NCW geschreven in gesprek te zullen gaan met gemeenten. Daarbij zal ook mogelijke geluidsoverlast op straat onderwerp van gesprek zijn.

U kunt KHN vragen:

- of zij zelf ideeën hebben om mogelijk geluidsoverlast op straat tegen te gaan.

Kenmerk

102.e

Wanneer geluidsoverlast op straat zich voordoet, heeft de gemeente de bevoegdheid hiertegen op te treden. De burgemeester is belast met handhaving van de openbare orde. Bij verstoring daarvan kan hij bevelen geven die nodig zijn om de openbare orde te handhaven.

B.

Buiten reikwijdte van verzoek

Buiten reikwijdte van verzoek

c.

Buiten reikwijdte van verzoek

Buiten reikwijdte van verzoek

Kenmerk

10.2.e.

10.2.e.
Beleidsmedewerker

10.2.e.

Van: _dienstpostbus VGP-secretariaat
Verzonden: dinsdag 4 september 2018 10:09
Aan: 10.2.e.
CC: _dienstpostbus VGP-secretariaat; 10.2.e.
Onderwerp: RE: WIJZIGING: vervolgspraak rookruimten

Hoi 10.2.e.,

Dank voor je bericht. 10.2.e. komt met 10.2.e. en 10.2.e., in plaats van 10.2.e. en 10.2.

Groet, 10.2.

Van: Staatssecretaris Namens 10.2.e.
Verzonden: dinsdag 4 september 2018 9:20
Aan: 10.2.e.
CC: _dienstpostbus VGP-secretariaat; 10.2.e.
Onderwerp: WIJZIGING: vervolgspraak rookruimten
Urgentie: Hoog

Beste collega;s,

De staatssecretaris wil wat meer tijd uittrekken voor de afspraak van vanochtend 10.30 uur met KHN en VNO-NCW. Daar stond een half uur voor gepland, wordt nu 10.30 – 11.15 uur.

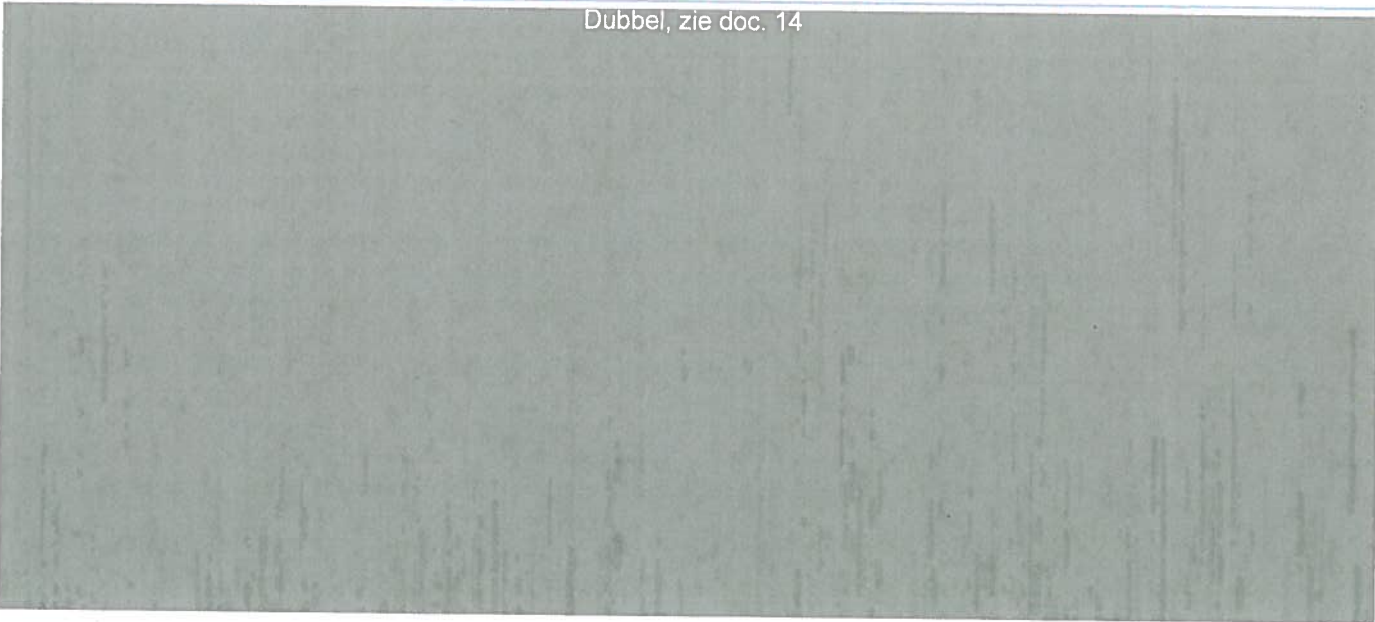
Willen jullie dit met spoed doorgeven aan de externe gespreksdeelnemers?

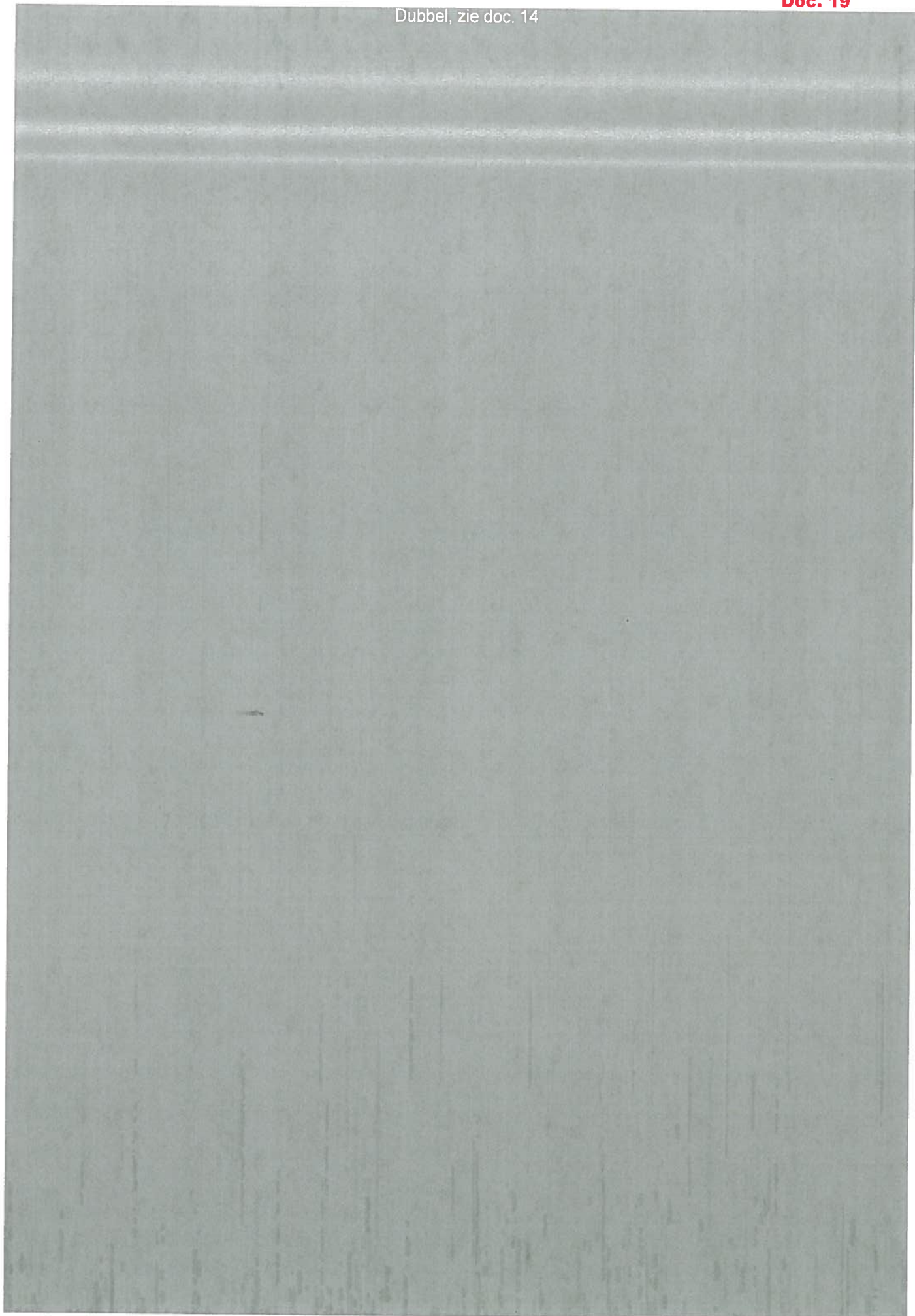
Alvast dank !

10.2.e.
achtervang voor 10.2.e.

Secretariaat Staatssecretaris Blokhuis
☎ +3170 10.2.e. | kamer 10.2.

Dubbel, zie doc. 14

Dubbel, zie doc. 14

